

GEORGE KARS

ZÁTIŠÍ S OVOCEM A NOVINAMI

olejomalba na plátně

65 x 81 cm

Stav před opravou – celek

VÝCHOZÍ STAV:

Obrázek je stabilizovaný. V nedávné době bylo plátno evidentně přepínáno, přičemž tento zásah nepůsobí přiměřeně významu obrazu - plátno je zběžně připevněno sponkami. Po celém obvodu je originální plátno narušené, prodřené, nejhorší situace je v rozích. Na dvou místech jsou v plátně drobné trhliny.

Spodní rám se středním křížem je nepůvodní, klínový - plně vyhovující.

Rub obrazu

Před nedestruktivním průzkumem byl obraz sepnut s napínacího rámu. Podle stop na rubu plátna lze konstatovat, že původní spodní rám měl pouze střední příčku. Současný rám je tedy evidentně nepůvodní.

Horní okraj obrazu

Levý okraj obrazu

Stav okraje obrazu – plátno je po obvodu vetché a v rozích potrhané. Kolem otvorů po původních hřebících se nacházejí stopy rzi a při horním okraji se na zahnutém plátně objevují výrazné stopy po zatékání..

NEDESTRUKTIVNÍ PRŮZKUM

2/ PRŮZKUM V ULTRAFIALOVÉ LUMINISCENCI¹:

Snímek v UV luminiscenci přináší informace o lakové vrstvě a o dodatečných zásazích. Zde byla zjištěna pouze jednolitá nepříliš silná laková vrstva bez dodatečných zásahů.

¹ UV luminiscence je druhotné záření, vybuzené osvětlením povrchu malby paprsky v ultrafialovém spektru, tedy přibližně v oblasti 200-380 nm. Tímto způsobem je získávána okamžitá informace o povrchu obrazu, především o síle lakové vrstvy a o dodatečných zásazích, jako jsou přemalby a retuše, které se projevují jako tmavé skvrny, dle jejichž intenzity lze odvodit, kde se tyto zásahy vzhledem k lakové vrstvě nacházejí.

1/ RENTGENOLOGICKÝ PRŮZKUM:

V rámci průzkumu² bylo provedeno celoplošné snímkování formátu. Na rentgenogramu se projevuje výrazná, energická malba. Rozvržení kompozice je zcela suverénní, na první pohled nelze zaznamenat žádné autorské změny, autor k práci přistupuje od počátku s jasnou vizí.

RTG – celek

Přesto lze při podrobném pohledu objevit zajímavou autorskou změnu – viz strana 4. Malíř v průběhu prací změnil fotografie (možná svých vlastních obrazů?) na novinové stránce. Ze spodních vrstev je totiž patrné, že původně byl na stránce zachycen pouze jeden větší obraz a teprve později došlo ke konečné úpravě stránky se třemi fotografiemi...

2 Rentgenologický průzkum je stěžejním nedestruktivním zdrojem poznání způsobu výstavby obrazu, rukopisu umělce i samotného stavu díla. Stínové zobrazení malby je založeno na penetračních vlastnostech paprsků X a na atomové hmotnosti jednotlivých pigmentů, což závisí především na přítomnosti těžkých kovů. Zjednodušeně řečeno, čím vyšší atomové číslo daný pigment má, tím větší je absorpce rentgenového záření, a tedy tím jasněji se na snímku projevuje. Při posuzování spodních vrstev malby nám nejvíce pomáhá rentgenový obraz „těžké“ olovnaté běloby, která byla v historii při výstavbě obrazu používána nejčastěji. Nejmenší absorpční schopnost mají naopak barvy rostlinného a živočišného původu a pigmenty bituminózní, nejčastěji používané v závěrečných lazurách – ty se na snímku neprojevují vůbec. Rentgenogram tak vlastně odhaluje pohled do spodních vrstev malby, kde je nejlépe čitelný výtvarný potenciál autora, základní rozvržení kompozice, rukopis i tvůrčí zápas o co nejpresnější vyjádření umělcovy vize. Stejně důležité jsou však i další poznatky, jako je například rozpoznání stavu podložky i samotné malby.

RTG detail – rukopis autora

POSTUP OPRAVY:

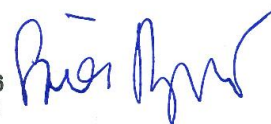
Po ukončení nedestruktivního průzkumu byl proveden tzv. strip-lining (zpevnění obvodu vetchého okraje plátna dublováním plátna za pomoci Lasceaux 371 Beva). Tím se nejen rozšířil formát, aby bylo možné obraz vypnout, ale zároveň se i zpevnily vetché okraje originální plátěné podložky. Poté byl obraz napnut na spodní rám...

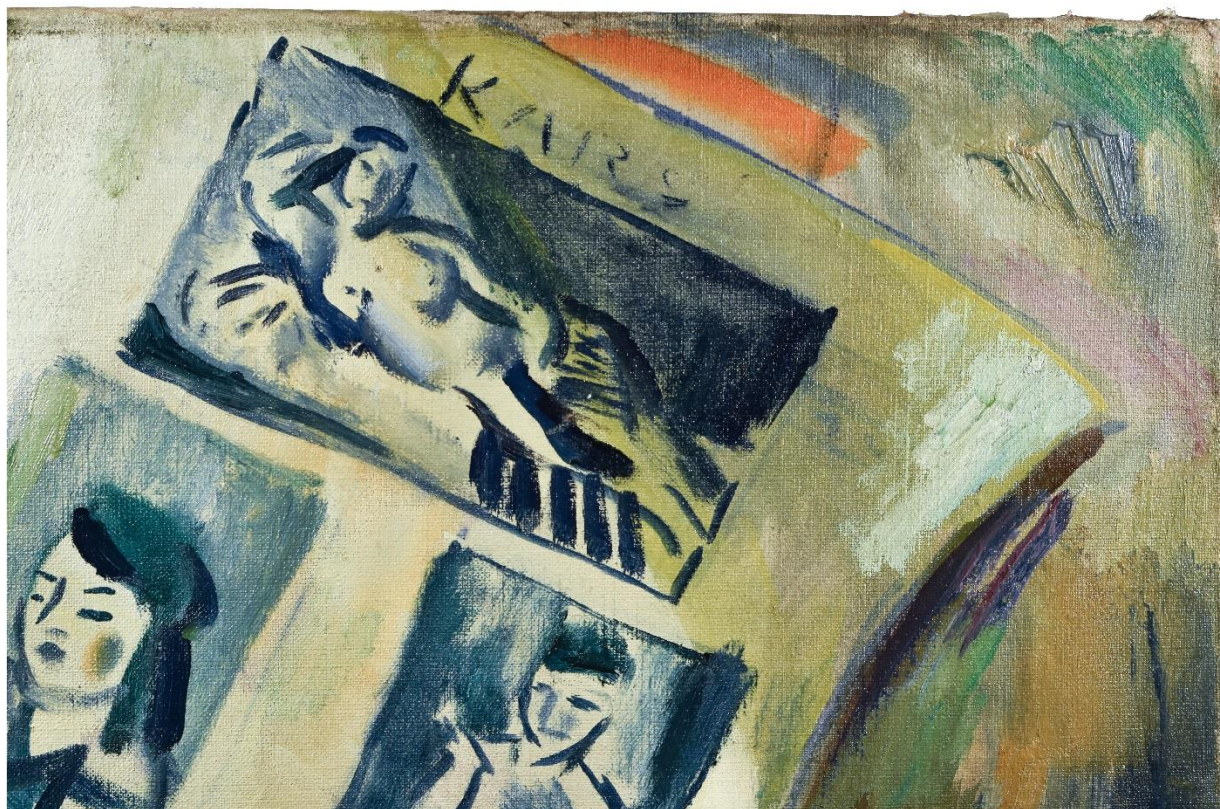
Následoval průzkum do slabé lakové vrstvy. Lze konstatovat, že laková vrstva je mírně zažloutlá, avšak velmi snadno rozpustná. Žádné dodatečné zásahy nebyly nalezeny. Po očištění povrchu bylo několik drobných defektů v rozích obrazu a dvě drobná protržení zpevněna za pomoci akrylátové pryskyřice Lasceaux 371 Beva a napodobivě vyretušována.

Šlo pouze o velmi drobné zásahy, protože je nutné zachovat charakter řídké skicovitě malby s prosvítajícím podkladem a výraznější strukturou plátna

Na závěr byl obraz opatřen slabší vrstvou závěrečného damarového laku.

V Písečné dne 6. 4. 2018

 Šárka a Petr BERGEROVI
 akad.mal. a restaurátoři
 561 70 Písečná u Žamberka 116
 603 787766, berger@orlice.cz

Stav po opravě – celek a detaily malby (str. 6 – 9)

